

پشت سر هم خانه باشم و مدام سر فیلم بودم.

در فیلم «بوی پیراهن یوسف» با حاتمی کیا همکاری کردید؟

تجربه خوبی بود و همیشه یک رابطه خوب و محترمانه بین مان حاکم بود و در فیلم «دعوت» هم با او همکاری کردم.

فیلم «دعوت» در مقایسه با سایر فیلم‌های حاتمی کیا که جنگی بودند جلوه‌های ویژه کمتری داشت؟

نه، چند صحنه برف سنگین در فیلم نیاز بود که طراحی و اجرایش کردم.

برف را در آن زمان چگونه ایجاد می کردید؟

در حین فیلمبرداری گروه منتظر باریدن برف بود و مدام اجازه لوکیشن هزینه‌بر بود و از من پرسیدند که می توانم برف درست کنم که هم ریزش از آسمان داشت باشد، هم کف زمین بنشیند و هم روی دار و درخت دیده شود و گفتم می توانم و فردا صحنه را فیلمبرداری کردند.

برف ساخته شده از چه موادی بود؟

این اولین تجربه برف سازی در ایران بود که انجامش دادم. در «سرزمین کهن» هم برای ایجاد برف در میدان بهارستان یک کامیون نمک کف خیابان پهن شد. البته کار اصول دارد و ریز نمک پلاستیک، بولونیت و نمک قرار می دهیم که به محوطه و فضای سبز آسیب وارد نکند.

باران را چگونه درست می کردید؟

دستگاه برقی وجود دارد که خارج از کشور ساخته می شود. قبل ترش برای فیلم «اشک سرما» برای طراحی برف و باران چون در کوهستان فیلمبرداری می شد و برقی برای روشن کردن این دستگاه وجود نداشت. طراحی کردم که بتوانم با دستگاه قابل حمل و بدون نیاز به برق کارم را انجام بدهم.

آیا برای ساخت این دستگاهها تحقیق می کردید؟

کلی اطلاعات جمع می کردم و چند کتاب تخصصی با عکس هایش دیدم و توانستم از روی آنها الگوبرداری کنم. کامیونی در حال حرکت دستگاهی پشتش با موتور برق قرار داشت و بیخ درون دستگاه می انداختند و از آن طرف برف تولید می شد.

برای «اشک سرما» چگونه عمل کردید؟

با حمید نژاد صحبت کردم متوجه شدم برایش دشوار بود که صحنه را بیاورد داخل استودیو و من برف را طراحی کردم. به همین دلیل برفی را درست کردیم کنار جاده و از پیروزفر خواستیم در موقعیت بازی اش در سنگرش قرار بگیرد و این سکانس کار بشود. حمید نژاد و محمد داودی فیلمبردار فیلم دید و قبول کرد و عکس این سکانس شد عکس روی جلد مجله فیلم.

کدام کارگردان در زمینه جلوه‌های ویژه اطلاعات خوبی داشت؟

کارگردان‌هایی مثل حاتمی کیا و درویش که به تمام بخش‌های سینما مسلط هستند و شما نمی توانید کارتان را سنبل کنید و گول نمی خورند. همه عوامل می دانند که در کار این فیلمسازان باید صدشان را بگذارند.

از جدیدترها کدام کارگردان در این زمینه دارای تخصص است؟

اصغر فرهادی در زمینه جلوه‌های ویژه اطلاعات خوبی دارد. داریوش مهرجویی هم در این حوزه مثال زدن است و چقدر همکاری با ایشان در فیلم‌های «سنجوری» و «طهران تهران» برای لذت بخش بود.

با آمدن جلوه‌های ویژه کامپیوتری برای شما که همه چیز جلوه‌های ویژه را می ساختید کارها آسان تر شد؟

زمانی که جلوه‌های ویژه کامپیوتری به سینمای ایران آمد من جزو برترین‌ترین بودم و سالی در حدود ده کار قبول می کردم و بعدش به ۲۰ تا کار افزایش پیدا کرد و برای من بهترین حالت را رقم زد و در همان سالها سالی بود که ۶۰ فیلم کوتاه، بلند، مستند یا تبلیغاتی انجام دادم.

آیا با اتکا به همین دستمزدها بود که بعدا چند فیلم را تهیه کردید؟

نه، من هیچ وقت در سمت تهیه کننده پول وارد تولید فیلم نمی کنم و با اتکا به تجربیات و روابطی که با عوامل دارم تهیه یک فیلم را قبول می کنم.

یعنی اگر شما به یک بازیگر زنگ بزنید و بگویید تهیه کننده فلان فیلم هستمید به شما تخفیف بیشتری می دهد؟

بله، مثلا اگر به بهرام رادان زنگ بزنم و سلام و احوال پرسی می کنم رادان هم در مقابل می گوید چطور می باشد جان! خب این رابطه فرق می کند که دستیار کارگردان به رادان زنگ بزنند و بخواهد که در فلان فیلم بازی کند. برای بستن قرارداد باید کننده باشی، روان شناسی و نوع برخورد را بلد باشی. من خودم در دوران کاری ام با اغلب تهیه کنندگان و مدیران تولید کار کرده‌ام و زیر و بم کارشان را بلدم و از آنها استفاده می کنم.

مثال هم می زنید؟

موقعی که با محمد صادق آذین می خواستید قرار داد ببندید در دفترش از همه چیز حرف می زد به جز قرار داد و مبلغش و آخر جلسه می گفت حالا بیا و قرار داد را امضا کن و از نظر روانشناسی کار را در می آورد. به هر حال اینها شگردهایی بود که آموختم.

آیا با همه می توان در حین بستن قرار داد از این فرمول پیروی کرد؟

نه، با آدم‌های تیز نمی شود این طوری عمل کرد.

با تیزها چگونه باید برخورد کرد؟

باید برایشان رقیب تراشید و گفت با فلان بازیگر هم برای این نقش صحبت کرده‌ایم.

آیا بازیگری شده که پای قرار داد حتی یک ریال هم تخفیف ندهد؟

همه‌شان به من تخفیف داده‌اند. همین ده روز پیش ده دقیقه‌ای با مهرآور شریفی نیا قرار داد بستم و می دانستم مبلغ قراردادها قلیبش چقدر است و روی آن مبلغ فوکوس کردم و به نتیجه رسیدم.

آیا در حین بستن قرار داد اول شما مبلغ پیشنهاد می دهید یا بازیگر؟

امکان ندارد من اول قیمت بدهم. هر بازیگری رنج قراردادی دارد و باید به این رنج قیمت نزدیک شد. پیش آمده که بازیگری برای مبلغ قراردادش سفت و بدون انعطاف برخورد می کند. آدمی را واسطه می کنم که به او بگوید برای نقش تو با فلان بازیگر هم حرف زده. بنابراین ما هم اهل بازی هستیم! (با خنده). به هر حال برخی از بازیگران بد اخلاق هستند و کارگردان هم پایش را توی یک کفش می کند که فلانی را می خواهم و محبوبیم برویم به سمت ترفند و بازی‌های خاص خودمان.

از این جنس بازیگران نام می برید؟

نه دیگه گفتم که بد اخلاق هستند اگر اسم ببرم داستان می شه! بارها پیش آمد همان پشت تلفن با بازیگر جر و بحثم شد و تلفن را قطع کردم.

مثال می زنید؟

مرحوم سعید داد.

برخی از بازیگران مثل پور صمیمی تا قسط اول شان را نگیرند جلوی دوربین نمی آیند. با این قشر از بازیگران چه برنامه‌ای دارید؟

خب، با این نوع بازیگران که برخورد کنیم به فکر استفاده از گزینه‌های بعدی هستیم. به هر حال الان شرایط خاص است و در برخی از موارد باند بازی وجود دارد. شما باید بدانید اگر بخواهید از حامد بهداد در فیلم تان استفاده کنید باید سایر بازیگران را از زیر گروهش انتخاب کنید.

یعنی بهداد می گوید به طور مثال باید باران کوثری هم در فیلم باشد؟

نمی گوید اما وقتی باران کوثری را بیاوری قرارداد بهتری می توانی ببندی و از همه مهمتر حین کار بازی‌ها بهتر و

فیلمبرداری روال مناسبی می گیرد. من مدیر تولید نباید جلوی بهداد بازیگری بیاورم که او نظر خوشی نسبت به او ندارد.

اگر کارگردان بگوید باران کوثری مناسب نقش نیست چه باید کرد؟

کارگردان اشتباه می کند و کارش را بلد نیست! من قانعش می کنم. کست فیلم‌ها فرمول و قاعده خودش را دارد.

آیا قریبیا جزو بازیگرانی است که حین قرار داد بستن با او کار سختی در پیش رو دارید؟

نه، اوکی است. اما پیدا کردن و ارتباط برقرار کردن با برخی از بازیگران به طور مثال محمد رضا گلزار سخت است. اما موقعی که پای کار می آید همه چیز به روال پیش می‌ورد.

چند فیلم با گلزار همکاری داشتید؟

هفت تا فیلم.

از گلزار هم تخفیف گرفته‌اید؟

از گلزار تا آنجائی که که امکان داشته و به سقف قراردادش نزدیک بوده تخفیف گرفته‌ام.

آیا گلزار هم به نام‌های بازیگران رو به رویش حساس است؟

او هم چک می کند و این کارش هم دلیل دارد اگر بازیگر نقش مقابلش خوب نباشد و فیلم فروش نکند توجه نسبت به او جلب می شود که در بازی آن فیلم کم فروش کرده است.

شهاب حسینی جزو کدام گروه است؟

قرارداد بستن با حسینی هم سخت است اما هیچ وقت درباره بازیگر نقش مقابلش اظهار نظر نمی کند.

با کدام بازیگر به لحاظ قرار داد بستن کار دشوارتری داشتید؟

اکبر عبدی و باید نازش را کشید. عباس شوقی نیست که کسی نازش را نخرد! با هر بازیگری باید یک شیوه کار کنی. شیوه‌ای که با شکیبایی کار کرده‌اید شاید با بازیگر دیگری جواب ندهد.

اینکه می گفتند شکیبایی سر صحنه دیر می آمد درست است یا اشتباه؟

این دورغ بزرگی است. سر فیلم «آواز مه» شش ماه با او کار کردم و یک روز هم دیر نیامد. روزی هم که مریض بود ناراحت بود که چرا نتوانسته کارش را انجام دهد.

رقیب شما در شغلان کدام همکاران بود؟

کسی که کارش هویت داشت مثل محمد روزبهانی و محمد رضا شرف‌الدین.

در بحث دستمزد آیا قایتی در حیطه شغلی وجود داشت؟

من همیشه در حوزه کاریم بیشترین دستمزد را می گرفتم و کارگردان و تهیه کننده‌ای که دوست داشت با من کار کند با دستمزد پیشنهادی من کنار می‌آمد.

با کدام کارگردان همیشه همکاری داشتید؟

خیلی‌ها؛ مثل سیامک شایقی، کامران قدکچیان، داریوش مهرجویی، حمید نژاد و فریدون جیرانی. من در ۷ پروژه با جیرانی کار کردم و در این ۷ کار، ۷ نوع باران متفاوت طراحی و اجرا کردم. باران‌های مصنوعی را بر اساس موقعیت و قصه طراحی می کردم.

برای «مرگ تدریجی یک رویا» ی جیرانی در کشور ترکیه هماهنگی و کار کردن سخت‌تر از ایران نبود؟

مشکلی نبود چون تجربه قبلی کار در ترکیه را در سه پروژه دیگر داشتم.

برای کدام فیلم بیشترین دستمزد را گرفتید؟

برای یک فیلم که تهیه کننده‌اش ایتالیایی و بازیگر اصلی اش فرامرز قریبیا بود.

آیا دستمزدتان به اندازه فرامرز قریبیا بود؟

نه، دستمزد شغل ما سقفی دارد.

حتی به اندازه بازیگر نقش دوم هم نیست؟

اصلا، الان که دستمزدها افزایش پیدا کرده در بهترین حالت چیزی بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون دستمزد می گیریم.

از این مبلغ چقدرش هزینه مواد اولیه کارتان می‌شود؟

بستگی دارد چیزی بین ۵۰ میلیون تومان.

